ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 87 ՏԱՍՆՕՐՅԱԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Հինգշաբթի 29 Մայիսի 1897 Հինգշաբթի 29 Մայիսի ՏԱՍՆՕՐՅԱԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 87

տարեկան 10 բուբլի, վեց ամիսը՝ 6 բուբլի, երեք ամիսը՝ 3 բ. 50 կ.
ամիսը՝ 1 բ., հատով 5 կ.
բաժանորդ գրում են Թիֆլիսում միմիայն խմբագրատնից։

Խմբագրության հասցէն՝ Тифлисъ, Редакція „Норъ-Даръ“
или Tiflis Rédaction „Nor-Dar“.

Խմբագրութիւնը բաց է ամեն օր (բացի մեծ օրերից) ժամը 9-ին մինչև 3-ը։ Յայտարարութիւններն ընդունւում են ամեն տեսակի յայտարարութիւնների համար՝ 8 կ. տողի համար կրկնապատիկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

—

Առաջնորդող.—Քաղաքական դրութիւնից։

Քրոնիկոն։ Լուրեր։

Շուշուայ անկումները։

Առևտրական յարաբերութիւնները Պարսկաստանի հետ և նրա խոչնդոտները։

Քաղաքական.— Թիւրքիա և Յունաստան։

Թեր և դէմ։

Բանաստեղծութիւն.—Մուհամմէդ և մահմետականութիւնը։

Տեղեկատու։

Յայտարարութիւններ։

Թիֆլիս, 28 մայիսի 1897 թ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆԻՑ

—

Ներկայումս եւրոպական տէրութիւնների միմեանց հետ ունեցած յարաբերութիւնները և արտաքին գործերը ի վիճակի, ինչպէս և յայնժրրական հաշտութեան խնդիրը պայմանաւորում են միայն ընդհանուր խաղաղութիւնը պահպանելու քաղաքականութեամբ։

Մեծ տէրութիւնները իրենց մէջ համաձայնութիւն են կայացրել պահպանել ընդհանուր խաղաղութիւնը և չմոյ տալ, որ գոյութիւն ունեցող դրութիւնը (statu quo-ն) փոփոխութեան ենթարկուի, քանի որ իւրաքանչիւր փոփոխութիւն պատերազմի հետևանք է լինում կամ պատերազմ է առաջացնում, և որին կամայ ակամայ ոտիպուած կըլինեն խառնուելու, միջամտելու իրենք մեծ պետութիւնները և—միմեանց դէմ պատերազմելու։

Գոյութիւն ունեցող դրութիւնը, ընդհանուր խաղաղութիւնը պէտք է պահպանել և դրա առաջ միւս բոլոր խնդիրները երկրորդական համարել այս է մեծ տէրութիւնների բաղաքականութիւնը։

Յունաստանը չհամակցաւ այդ, չկամեցաւ հասկանալ և տուժից չվախեցաւ։

Այժմ հերթը հասել է Թիւրքիային. դրանք չեն ուզում հասկանալ մեծ տէրութիւններին միացնող քաղաքականութիւնը և պիտի տուժեն, եթէ յամառեն։

Թիւրքերն ուզում են Թէսսալիան Թիւրքիային միացնել, մինչև անգամ փորձում են *ալեքզեդիատով* այնտեղ երկրի բնակիչներին հարկադրել, *քուէարկութեամբ* Թեսսալիան միացնել սուլթանի տիրապետութեան տակ գտնուող երկրներին։

Թիւրքերն այդ դէպքում երկար բան չեն ուզում տեսնել։ Նախ այն, որ Եւրոպան որոշել է պահպանել գոյութիւն ունեցող դրութիւնը, հետևաբար նա չի թոյլ տալ, որ Թիւրքերը Թեսսալիան խլեն Յունաստանից։

Մէկ էլ այն, որ Թիւրքիան Յունաստանի վրայ տարած իւր յաղթութիւնով պարտական է ընդհանուր խաղաղութեան պահպանութեան բաղաքականութեանը։

Դրա դէմ գնալով պիտի տուժէ, ինչպէս և տուժեց Յունաստանը... բայց պիտի կարողանայ ընդդիմանալ Թիւրքիան, այժ ունի, և ոմն դէմ։ Երկար բանակցութիւնները և նորանոր պայմաններ առաջարկելը միմիայն ժամանակաւորութիւն է և միջոց մի փորր աւելի շատ տուգանք ստանալու Յունաստանից։

Յունաստանի հետ խաղաղութեան դաշինքը պիտի կապէ Թիւրքիան մեծ տէրութիւնների միջամտութեամբ, դրանց ներկայացուցիչների ձեռքով, հետևաբար եթէ դրանց վերջնական առաջարկութեան չհամաձայնի, ոմ դէմ պիտի վերսկսի պատերազմը։

Յոյների դէմ։

Ոմ կըմտնի. եւրոպական տէրութիւնների դէմ հօ չի պատերազմելու Թիւրքիան։

Այս ամենն հասկանալի և պարզ է, բայց եւրոպական թերթերը իրենց ընթերցողներին կարդալու նիւթ տալու համար հազար տեսակ բաներ են գրում և խորհրդածութիւններ անում այն մասին թէ Թիւրքը չի համաձայնուիլ Թեսսալիան վերադարձնելու Յունաստանին, որովհետև Ջէլթ-ուլ-Իսլամը յայտարարել է, որ դա դէմ է Ղուրանին։ Եւ այսպիսի հէքիաթներ տպւում և հրատարակւում են ամեն օր։

Այսօր թէ վաղը թէ Ջէլթ-ուլ-Իսլամը և թէ ամբողջ Թիւրքիան իւր փաշաներով և «պինուրական կուսակցութեամբ» ամենայն խոնարհութեամբ կըկատարեն Յունաստանի վերաբերութեամբ այն ինչ որ Եւրոպան կը կարգադրէ։

Պահպանել ընդհանուր խաղաղութիւնը և դրան զոհել ամեն բան և ամեն իրաւունքներ և աշխարհակալական ձգտումներ—այս է արդի դրութիւնը։

Ընդհանուր խաղաղութեան պահպանութեան նպաստողներ են և այն եղական փառաւոր հանդէսները, որ կատարուելու են Անգլիայում։ Վիկտորիա թագուհու յոբելեանը խաղաղութեան հանդէս է, ինչպէս և ֆրանսիական հասարակապետութեան նախագահ պ. Ֆորի այցելութիւնը, որ տեղի պիտի ունենայ այս ամսում։

Ոչ որ իրաւունք չունի ողբալու, ոչ որ լայ լինելու...չէ որ պէտք է պահպանուի ընդհանուր խաղաղութիւնը։

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Թիֆլիսի քաղաքային վարչութիւնը իւր մայիսի 27 ի նիստում քննեց Թիֆլիսում բնակարանների տուրքը մացնելու խնդիրը, որի մասին ներքին գործերի մինիստրը, նահանգապետի միջոցով դեռ ևս անցեալ տարի էր հարցրել քաղաքային վարչութեան կարծիքը։

Քաղաքային վարչութիւնն այն որոշման եկաւ, որ բնակարանների տուրքի մուծումը Թիֆլիսում ցանկալի է, և այդ նոր տուրքը վարչութեան կարծիքով, պէտք է առնուի արքունական նոյնպիսի տուրքի հետ միասին և նոյնչափ։ Ընդ սմին քաղ. վարչութիւնը որոշեց խնդրամատոյց լինել, որ Թիֆլիս քաղաքը բնակարանների տուրքի քանակի տեսակէտից հաշուի երկրորդ կարգի քաղաքների շարքում, այսինքն այն քաղաքների, որտեղ բնակարանների տուրքը առնում է տարեկան ոչ պակաս քան 200 ր. վարձող բնակարաններից։

Բացի սրանից, քաղ. վարչութիւնը որոշեց նմանապէս խնդրամատոյց լինել, որ բնակարանների այն վարձողներին, որոնք երեք տարուայ ընթացքում այդ տուրքը կրվճարեն լրիւ (առանց ապառիկներ թողնելու), իրաւունք տրուի քաղաքային ընտրութիւններին մասնակցելու այն սահմանափակումներով, որոնցով քաղաքային կանոնադրութեամբ պայմանաւորուած են ընտրողների իրաւունքները առհասարակ։

Մուհամմէտ այն գաղափարը առած է իւր հաւատացեալից թէ իւրմէ առաջ աշխարհի վրայ երեսցող մարգարէից պաշտօնն էր Աստուծոյ միութիւնը միայն քարոզելով, ժողովրդեան մտքերում մէջ հաստատել այդ ուղղափառ հաւատոյ հիմնական վարդապետութիւնները։ Սակայն այդ ամեն առաքեալք փոխանակ Աստուծոյ կամքը իսկութեամբ ի գործ դնելու, ժողովրդեան մտքերը կրօնի զանազան սկզբունքներով ողողած և պղտորած են։ Առ այս Աստուծոյ կամքը ինք եկած է աշխարհ, այդ մոլորեալ տարրերը ուղղափառ կրօնի հրաւիրելու։ Այս պատճառաւ է որ Մուհամմէտ իւր հետևորդաց «իսլամ» անունը կուտայ որը կընշանակէ ուղղափառ կրօնը ընդունողներ։

Մահմեդական կրօնը հիմնական երկու սկզբունքներ կըպարունակէ. 1) «իման»—հաւատք կամ թէորի, 2) «Տին»—կրօնք կամ բրաթիք։

I.

Մահմեդական մը պարտի հաւատալ ա) Աստուծոյ գոյութեան բ) անոր հրեշտակաց գ) սուրբ գրեաց. դ) առաքելոց. ե) վերջոյ յարութեան և վերջին դատաստանի։ Բացի այս հինգ հանգամանքներէ, պարտի բացարձակապէս հաւատալ թէ «միմիայն մի Աստուած կայ և Մուհամմէտ Աստուծոյ առաքեալն է»։ (Լա իլահէ իլլայ ալլահ, Մուհամմէտ ռէսուլ ալլահ)։

Դուրանը պարտք կըդնէ հաւատալ հրեշտակաց գոյութեան և անոնց սըրբութեան։ Նա որ հրեշտակաց գոյութիւնը չընդունիր. ըստ գուրանի նզովեալ է։

Մահմեդականք կըհաւատան որ հրեշտակները հրեղէն արարածներ են. որք ոչ կուտեն, ոչ կըմպեն և ոչ ալ կամուսնանան։ Կընդունեն նաև թէ հրեշտակներ Աստուծոյ իրաւասութեանը տակ մասնաւոր պաշտօններ ունեն զօրամանք աշքայութեան վրայ կըհսկեն, այլք Աստուծոյ աթոռակիցը չըլլեցնեն հայլն։

Դուրանի մէջ յաճախակի յիշուած գլխաւոր հրեշտակները են Գաբրիէլ Աստուծոյ գլխագիրը։ Միքայէլ, հրէշից պաշտպանը։ Էզրայէլ, հոգեառ հրեշտակը, Իսրաֆէլ՝ յարութեան փողը հնչեցնող։

Սատանան, որուն Մուհամմէտ «Իպլիս» անունը կուտայ, ըստ գուրանի Աստուծոյ ամենասիրելիներէն մին էր, բայց ագամայ մասնաւոր յարգ և մեծարանք չընծայելուն արտաքսուած է դրախտէն։

Անցեալ տարուայ սեպտեմբերի 1-ից մինչև այս տարուայ մայիսի 1 ը, Բագուի վրայով Պարսկաստան է արտահանուած ապրի քանի $1^1/_2$ միլիոն պուդ շաքար և շաքարաւազ։

—

Ներքին գործերի մինիստրութիւնը քաղաքային և զեմստվային վարչութիւններին նահանգապետների միջոցով առաջարկել է գաղտնի քուէարկութիւնների ժամանակ գործածել ինժիներ Ցոտվենի արկղիկը, որը արդէն փորձուած է Պետերբուրգի և Մոսկուայի քաղաքային խորհուրդների մէջ և փորձը ցոյց է տուել, որ նրա միջոցով քուէարկութիւնների ժամանակ չեն կարող գեղծումներ կատարուել։

—

Մայիսի վերջերին ֆինանսների մինիստրութեան մէջ մի յանձնաժողով զբաղուելու է ծխախոտի տուրքի սիստեմի կանոնաւորման խնդրով։ Բացի մինիստրութեան անդամներից, ծխախոտի գործարանատէրերից և ծխախոտի մանկարանատէրերից, յանձնաժողովի աշխատանքներին կը մասնակցեն և ակցիզային վարչութիւնների կառավարիչները այն նահանգներից, ուր զարգացած են ծխախոտի արդիւնաբերութիւնը։

—

Ներկայ 1897 թուին բարձրագոյնս հրամայուած է Թերեքի և Կուբանի շրջանների Անդրկովկասի բնիկներից և պինուորական իսկական ծառայութեան կոչել 4,500 հոգի։

—

Օրլեանի երկաթուղու տեսուչը խընդրամատոյց է եղել, որ ֆրանսիական ինժեներային ուսումնարանի աշակերտներին թոյլ տրուի ձրիարար ուղեորութիւն կատարելու Անդրկասպեան երկաթուղով։ Ցիշեալ աշակերտները, ինչպէս տաղորդեցինք այս օրերս, Ռուսիա են գալիս ուսական երկաթուղային չէնքերի հետ ծանօթանալու նպատակով։

Դատարանը վճռեց՝ ամբաստանյալ Ավետիսյանին ազատել պատասխանատվությունից, որովհետև նրա մեղավորությունը հանցանքի մեջ չի ապացուցվում։

Ամբաստանյալ Ավետիսյանը հայտարարեց, որ ինքը վճռի դեմ վերաքննիչ բողոք չի տալու։

Դատարանի նախագահ Ա. Ղազարյանցը հայտարարեց, որ վճռի պատճենը կարող են ստանալ շահագրգիռ անձինք 3 օրվա ընթացքում։

Դատական նիստը փակվեց ժամը 2-ին։

ՀԱՆՑԱՆՔԻ ՎԱՅՐԵՐԸ

— Դատարանը հետաքննություն է սկսել Ալեքսանդրապոլի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղում տեղի ունեցած սպանության գործով։ Գործում է մեղադրվում գյուղի 120 տուն, բազմանդամ ընտանիքի անդամ Ավետիս Ավետիսյանը։ Ըստ մեղադրական եզրակացության՝ Ավետիսյանը 1896 թ. հունվարի 10-ին գիշերով, երբ ընտանիքի անդամները քնած են եղել, կացնահարել է իր կնոջ՝ Մարիամին, որի հետևանքով վերջինս տեղնուտեղը մահացել է։ Ավետիսյանը, որ ամուսնացել է 1894 թ. աշնանը, ամուսնության առաջին իսկ օրերից սկսել է դաժան վերաբերմունք ցուցաբերել կնոջ նկատմամբ, ինչի պատճառով նրանց միջև հաճախ տեղի են ունեցել վեճեր։ Ավետիսյանը, որ ունեցել է 3—4 տարեկան երեխաներ, որոնք ներկայումս գտնվում են հարազատների մոտ, ցույց է տվել, որ կնոջ մահվան մեջ մեղավոր չի համարում իրեն։ Ավետիսյանը ենթադրում է, որ կինը ինքնասպան է եղել, քանի որ նրա մոտ հաճախ նկատվել են հոգեկան խանգարման նշաններ։ Ավետիսյանի գործով դատական նիստը նշանակված է մարտի 15-ին։

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԱՀԸ

Ըստ «Արարատ»-ի՝ Արտասահմանի հանդիսավոր մահը տեղի է ունեցել փետրվարի 9-ին։ Նա ծնվել է 1820 թվին։ Իր կյանքի 77 տարին նա նվիրել է գրական գործունեությանը։ Նրա գրչին են պատկանում մի շարք վեպեր, որոնք մեծ ժողովրդականություն են վայելել ինչպես Ֆրանսիայում, այնպես էլ ամբողջ աշխարհում։ Նրա ստեղծագործությունները թարգմանվել են գրեթե բոլոր եվրոպական լեզուներով։ Արտասահմանին ամենից շատ հայտնի են նրա «Կամելիաների տիկինը», «Մարիոն Դելորմ», «Կիսամահ» և այլ վեպերը։ Արտասահմանին մահվան լուրը մեծ տպավորություն է գործել ամբողջ հասարակության վրա։ Նրա հուղարկավորությունը տեղի է ունեցել փետրվարի 11-ին։ Հանգուցյալի դագաղին հետևել են 2 հազար մարդ։ Նրա դագաղը տարել են գերեզմանատուն 40 կառքերով։ Ամբողջ ճանապարհին կանգնած են եղել զորքեր։ Հանգուցյալի դագաղը իջեցնելիս գերեզմանի մոտ ելույթ են ունեցել Ֆրանսիայի նախարարներ, ակադեմիայի անդամներ և ուրիշներ։

«ՀԱՅԿԱԶՆ ՈՒՆԻՆՔ ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ»

(Ինքնասպանություն)

Մի քանի ամսից ի վեր Ալեքսանդրապոլում ուշադրության է արժանացել մի ինքնասպանություն, որի մասին մենք ստացել ենք հետևյալ տեղեկությունները։

Ալեքսանդրապոլի գավառական դատարանի նախագահ Ա. Ղազարյանցի հրամանով ձերբակալվել էր Ալեքսանդրապոլի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի բնակիչ Ավետիս Ավետիսյանը, որը մեղադրվում էր կնոջ՝ Մարիամի սպանության մեջ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՄԱՆ

Ի ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՎԱՐՉԱԿԱՐԳԻ

Ելնելով Հայաստանի Հանրապետութեան հարկային վարչական կարգի 1000 տարուայ ժողովրդական ներկայացուցչական ժողովի նիստերի մասին կանոնագրութեան 15-րդ յօդուածի 4-րդ կէտի պահանջներից՝ Հայաստանի Հանրապետութեան հարկային վարչական կարգի 1000 տարուայ ժողովրդական ներկայացուցչական ժողովի նիստերի մասին կանոնագրութեան 15-րդ յօդուածի 4-րդ կէտի պահանջներից՝ Հայաստանի Հանրապետութեան հարկային վարչական կարգի 1000 տարուայ ժողովրդական ներկայացուցչական ժողովի նիստերի մասին կանոնագրութեան 15-րդ յօդուածի 4-րդ կէտի պահանջներից՝

Այն քանի համար Դուրը պիտի վճարի 5 միլիօն ոսկի 5 տարուայ միջոցում։

—Ամէնքից հեռագրում են, որ յունաց կառավարութիւնը վճռել է 8 օրուայ ընթացքում գինաթափ անել բոլոր անկանոն զօրքերը։

«Indép Belg.»-ի ասելով յունաց մինիստր-նախագահ Ռալլին յայտարարել է, որ իւր և թագաւորի միջև տարաձայնութիւններ լինելու մասին լուրերը ոչ մի հիմք չունին։

—Ամէնքից «Standard»-ին հեռագրում են, որ անցեալ չարաթ Գէորգ թագաւորը Ամէնքի Ռուսաց դեսպան պ. Օնուի հետ երկու ժամ չարունակ խորհրդակցութիւն է ունեցել որին քաղաքական մեծ նշանակութիւն են տալիս։ Անգլիական մինիստրական լրագրի թղթակիցն աւելացնում է, որ այդ խորհրդակցութիւնից մի ժամ յետոյ թագաւորը մի հեռագիր խփեց Պետերբուրգ, խնդրելով, որ ռուսաց կառավարութիւնն աջակցէ խաղաղութիւնը Ծունաստանի համար կարելոյն չափ աւելի նպաստաւոր պայմաններով հաստատելուն։

—Ամէնքի դեսպաններն իրենց կառավարութիւններին հեռագրերը են խփել, որոնցով հերքում են այն լուրերը, որ թագաւորական տան դէմ եղած ագիտացիան իրրեէ վտանգաւոր բնաւորութիւն է ստացել։

ԹԵՐԵԱ ԴԷՄ

Զարմանքով կարդացինք «Նոր-Դար»-ի №77-ի մէջ Զարդարեան գիւղի արժ. Դ. քահ՝ Մանասեանի այսպէս ասած՝ հերքումը մեր մի լուրի դէմ. (տես «Նոր-Դար»-ի №68)։ Ասում եմ զարմանքով կարդացինք, որովհետև, օրը ցերեկով, մի քանի տասնեակ մարդկանց աչքի առաջ կատարուածը տէր հայրը փորձում է ուրանալ։ Որ կնքահայր, եղել է կամ, տեսի պարզ ասած, մկրտութեան հանդիսի միջոցին նորածին մանկան իւր ձեռքերի վրայ է ունեցել յիշեալ վրացին (յայտնի իշխանաւորի որդի է), այդ փաստ է, գոնէ այդպէս են վկայում ներկայ եղողները։ Գոնէ տէր հայրը ցոյց տար մեզ իւր հերքման մէջ այդ հայ կարծեցեալ կնքահօրը, կրկնում եմ, որ Թուրքը անկարող լինելով կնքահայր լինել, միայն ընկերակցել է կնքահայր վ.ացուն։

Տէր հայրը լռդրում է, որ ցոյց տանք թէ ինչով է ինքը խաթր արել և կամ որքան գումար է ստացել եկեղեցու օրէնքը խախտելու համար։ Ահա մեր պատասխանը, հայ աստիճանաւորի երեխաներին մինչև այդ ժամանակ մկրտելիս է եղել մի ուրիշ գիւղի քահանայ, բայց այս անգամ ինչ ինչ պատճառներ. հայր Մանասեանին է հրաւիրում և ինչ կարծիք որ դրանով նա տէր հօրը պարտաւորեցրել է [1]), իսկ ինչ վերաբերում է ստացած գումարի սրբանութեանը, միայն այսքան կասեմ որ տէր հայրն իւր ամբողջ քահանայագործութեան միջոցին, մի յետ ընկած գիւղում մկրտութիւնից այնքան փող չի ստացել թերևս, որքան որ պիտի ստանար այդ օրը։

Տէր հայրը լռդրում է, որ ցոյց տանք թէ ինչով է ինքը խաթր արել և կամ որքան գումար է ստացել եկեղեցու օրէնքը խախտելու համար։ Ահա մեր պատասխանը, հայ աստիճանաւորի երեխաներին մինչև այդ ժամանակ մկրտելիս է եղել մի ուրիշ գիւղի քահանայ, բայց այս անգամ ինչ ինչ պատճառներ. հայր Մանասեանին է հրաւիրում և ինչ կարծիք որ դրանով նա տէր հօրը պարտաւորեցրել է [1]), իսկ ինչ վերաբերում է ստացած գումարի սրբանութեանը, միայն այսքան կասեմ որ տէր հայրն իւր ամբողջ քահանայագործութեան միջոցին, մի յետ ընկած գիւղում մկրտութիւնից այնքան փող չի ստացել թերևս, որքան որ պիտի ստանար այդ օրը։

[1]) Իմ ասածները ուելի լաւ կը հասկանան նրանք, որոնք բաղդ են ունեցել ապրել գիւղերում և տեսնել իշխանաւորի յարաբերութիւնները գիւղացու հետ։

եղելութիւն ենք կամեցել հրապարակ հանել, իսկ դէպի ի՛ր անձնաւորութիւնը մենք ոչինչ ի նկատի չենք ունեցել։

Ցարգոյ խմբագիր յոյս ունիմ, որ երկայոդս կըրաբեհաճէք տպագրութեան տալ պատասխան «Նոր-Դար»-ի առաջիկայ համարներից մէկի մէջ։

Լրատու։

Զագամ, 17 մայիսի։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԿԱՆԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ԾՆՆԴԱԲԵՐԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔՈՎ

(Սոլոլակ, Մադովայա փողոց, № 64 սեպհական տուն)

Հեռախօս № 230

Երեխեկ հիւանդների ընդհանուր ընդունելութիւնը երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը, ժամը 2—4 ցերեկը. վճարը հիւանդների կարողութեան համեմատ. մասնաւոր ընդունելութիւնը ամենայն օր, ժամը 9—10 առաւօտեան վճարը 2 ր.։ Դիշերօթիկ հիւանդների, դի և ծննդաբեր կանայք ընդունւում են դիշերուայ և օրուայ ամեն ժամանակ, բայց այդ մասին առաջուց տեղեկութիւն պիտի տրուի. վճարը տրուում է ըստ դասակարգերի։ Չունևորները ձրի են։ Գինեկոլոգիայի բաժանմունքը մանուղները վճարում են 1 ր. 50 կ. մինչև 8 ր. մի օրուգիշերուայ համար, Ծննդաբերական բաժանմունքը մանուղները—1 ր. մինչև 5 ր. մի օրուգիշերուայ համար։ Մկրտութիւնքրատ համաձայնութեան։ Երեխեկ բոլոր հիւանդները դեղեր և նիւթեր առանում են ընդունելութեան ժամանակ ծրի։ Չունևորների համար 1-ական մահճակալ է դրուած իւրաքանչիւր բաժանմունքում, որ տեղաւորւում են նրանք տեսչի և սրա պ. պ. ընկերների առաջարկութեամբ ծրի։

Հիւանդանոցի տէր և տեսուչ
100 28 Մ. ՄԿՐՏՉԵԱՆ։

Ընդրկովկասեան երկաթուղի

Մարդատար գնացքը Բաթումից Թիֆլիս դուրս է գալիս ցերեկուայ 2 ժ. 30 ր. Թիֆլիս հասնում է առաւօտեան 8. 20.։

Մարդատար գնացքը Թիֆլիսից Բաթում դուրս է գնում առաւօտեան ժ. 9-ին 30 ր. և Բաթում հասնում է երեկոյեան ժ. 9-ին 45 ր.

Մարդատար գնացքը Բաթումից Թիֆլիս դուրս է գալիս գիշերուայ ժ. 11-ին 5 ր. և Թիֆլիս հասնում է ցերեկուայ ժ. 5-ին 50 ր.։

Մարդատար գնացքը Թիֆլիսից Բաթում դուրս է գնում երեկոյեան ժ. 6-ին 50 ր. և Բաթում հասնում է առաւօտեան ժ. 8-ին 15 ր.։

Մարդատար գնացքը Բաթումից Թիֆլիս դուրս է գնում գիշերուայ ժ. 11-ին 20 ր. Թիֆլիս է հասնում ցերեկուայ ժ. 12-ին 5 ր.։

Մարդատար գնացքը Թիֆլիսից Բաթում դուրս է գալիս երեկոյեան 10ժ. 50ր, աքու հասնում է ցերեկուայ 4ժ. 40։ր,

Մարդատար գնացքը Բաթումից Թիֆլիս դուրս է գալիս առաւօտեան ժ. 9-ին 10 ր. և Թիֆլիս հասնում է երեկոյեան ր. 9-ին 55 ր.։

Մարդատար գնացքը Թիֆլիսից Բաթում դուրս է գնում ցերեկուայ ժ. 1-ին 10 ր. և հասնում է Բաթում առաւօտեան 7 ժ. 30 ր.։

ՊՈՍՏԱՑԻՆ ԵՐԹԵԼԻՔՈՒԹԻՒՆԸ

Ռազմավիրական ճանապարհով

Թիֆլիսից հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքն ուղեւորւում է առաւօտեան 8 ժամին, գիշերում է Մլէթի կայարանում։ Վլադիկաւկազ է հասնում հետեւեալ օրը ժամը 7-ից մինչև 8-ը երեկոյեան։

Վեց հոգու տեղ ունեցող հանրակառքը (օմնիբուս) ուղեւորւում է կէսօրից յետոյ ժամը 3-ին և առանց գիշերելու տեղ է հասնում Վլադիկաւկազ հետեւեալ օրը ժամը 7-ից մինչև 8.ը երեկոյեան։

Վլադիկաւկազից հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքն ուղեւորւում է առաւօտեան ժամ 8.ին, գիշերում է Մլէթի կայարանում, Թիֆլիս է հասնում հետեւեալ օրը ժամը 7.ից մինչև 8 ժամը երեկոյեան։

Վեց հոգու տեղ ունեցող հանրակառքը (օմնիբուս) ուղեւորւում է կէսօրից յետոյ ժամը 3.ին և առանց գիշերելու հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը ժամի 7-ից մինչև 8-ը երեկոյեան։

—

ՌՈՒՍԱՑ ԶՈՒՆՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

—

Ամեն չարաթ չոգենաւերի երթեւեկութիւն Բաթումի, Օդեսայի և Կ. Պոլսի միջև։

Բաթումից դուրս է գնում

Չարաթ օրերը (յոյս կիրակի գիշերուայ ժ.) շրջանառու ընթացքով բոլոր նաւահանգիստները։

Կիրակի օրերը, 12 ժամին, ուղիղ ընթացքով Նովոռոսիսկի, Կերչի, Թէոդոսիայի, Եալտայի, Սեւաստապոլի և Եւպատորիայի վրայով։

Երեքշաբթի օրերը (յոյս չորեքշաբթիւն իշերուայ 2 ժամին), ապրանքա-մարդատար ւոպենաւը բոլորնաւահանգիստները։

Չորեքշաբթի օրերը (յոյս հինգշաբթի գիշերուայ 3 ժամին), շրջանառու ընթացքով բոլոր նաւահանգիստները։

Օդեսայից դուրս էգալիսԲաղում

Երկուշաբթի օրերը—առաւօտեան, ուղիղ ընթացքով։

Երեքշաբթի օրերը—գիշերուայ 2 ժամին), ապրանքա-մարդատար չոգենաւ շրջանառու ընթացքով։

Չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը—երեկոյան շրջանառու ընթացքով։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԽՈՏԵՐԻ ԿԱ. ԱՄԷԼ
Հաշէ Ե. Էմ
„ԿԵՏՏԻ ԲՈՍՍ“
Բ. ՕԵՄԱԴԵՆԻ ԿԻԵԻՈՒՄ

Գլխաւոր պահեստը Ալէքսանդրէ Վենցելի մօտ, Պետերբուրգում, Բոլշոյսովայա, 33. Վաճառւում է Ռուսիայի բոլոր գիւղաքաղաքներում և գիւղատ. խանութներում։

Գինն է 1 տուփ արծիւով 25 կոպէկ։ Փոքրիկ արծիւիկով 15 կոպէկ։

(М.) № 37413 20—15

ШОКОЛАДЪ
Совершенно
БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢСЕЙ
ИЗБѢГАТЬ ПОДДѢЛОКЪ
С. СІУ и К°
МОСКВА.

52—22

ԿԱՊՍՒԼԵ
ԴՐԻՄՈ և ԸՆԿ. ՄԱՏԻԿՈՅԻ
(Capsules au Matico)

Դեղագործները Պարիզում.—Թոյլատրուած Ռուսիայում.

Այս կապսիւլները պատրաստուած են Մատիկոյի և Կոպայ բալզամիէսանցիայից։ Նրանք գանւում են սոսնձի մաշկի մէջ, ուստի ոչ վատահամ ունին, ոչ հոտ։

Գտնւում են Ռուսիայի գլխ. դեղատներում.

M) №27625. 11—8

ՍԱՆՏԱԼ ՄԻԴԻ
ԴԵՂԱԴՈՐԾՆԵՐԸ ՊԱՐԻԶՈՒՄ
(ԹՈՅԼԱՏՐՈՒԱԾ ՌՈՒՍԻՈՒՄ)

Այս կապսիւլները իրենց մէջ պարունակում են մաքուր սանտալի էսսէնցիա։

Կեղծածներից խուսափելու համար։ պահանջեցէք դրօշմը, որ խփուած է սև տառերով իւրաքանչիւր կապսիւլի վրայ։

Գտնւում են Ռուսիայի դեղատներում։

№ 27596 29—7

Новая книга. Библіотека Историческаго Чтенія—I.

СМУТНОЕ ВРЕМЯ и ДВОРЦОВЫЙ въ ПЕРЕВОРОТЪ КОНСТАНТИНОПОЛѢ

(Абдулъ-Азисъ, Мурадъ V, Абдулъ Гамидъ II.) В. Теплова. Съ 24 портретами и видами. ЦѢНА 1 руб. съ перес. нал. пл. 1 р. 25 к. Выписывающіе отъ изд. К. Геруца, СПБ. Мойка 92, за пересылку не платятъ.

(М.) 57194 3—3

ԹԻՓԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Յայտարարում է ի գիտութիւն ընդհանրութեան, որ Թիֆլիսի բազարային խորհրդի անդամների լրացուցիչ ընտրութիւնները 1897—1901 թ. բառամեակի համար կըկատարուին կիրակի, սոյն տարուայ յունիսի 1-ին, ընտրողական ժողովում, որը տեղի կունենայ «Թիֆլիսի ժողովարանի ամարային շինութեան մէջ, Միքայէլեան փողոցում, Թալըեան այգու մէջ։ Կըքուէարկուին ինչպէս նրանք, որոնք քուէարկուելու համար իրենց համաձայնութիւնն են տուել մինչև մայիսի 18-ի ընտրութիւնները և չեն ընտրուած, բացի հրաժարուած անձերից, այնպէս և նրանք որոնք այդ մասին իրենց համաձայնութիւնը կըյայտնեն մինչև լրացուցիչ ընտրութիւնների օրը, յունիսի 1-ը։ Ժողովը կըբացուի առաւօտեան ժամը 8-ին։

(778) 3—2

ՅԱՅՏՆԻԵԼ ՉԷ ԳԷՄ ՓԻՎՐԱՅ ՄԻԱՅ

„ՀԻԳԻԵՆԱ“ ՊՈՒԴՐԸ

„ՀԻԳԻԵՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ“

ՍՒՔԱՆՉԵԼԻ
ՀՕՏՕՎ

Գլխաւոր պահեստները.
С.-ПЕТЕРБУРГЪ площ. Александр. тетра 9. МОСКВА. ВАРШАВА

(М.) №44011 14—12

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՌՕՍՍԻԱ“

Բարձրագոյն հաստատուած 1881 թուին

Ս.-Պետերբուրգում, Большая Морская, № 37.

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 25.500.000 ՐՈՒԲԼԻ

Ընկերութիւնն ընդունում է:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Այսինքն գրամագլխի և եկամտի ապահովութիւն ընտանիքի համար, կամ ծերութեան ժամանակ, օժիտ աղջկերանց համար, սիրելի երեխաների համար և այլն. առանձին չահաւէտ պայմաններով. ապահովագրողները մասնակցում են ընկ. օգտին։

Առ 1-ն յունուարի 1896 թ. «ՌՕՍՍԻԱ» ընկերութիւնը ապահովագրած ունի 35.563 անձ,—91.406,948 րուբլի գումարի

ԴԻՄԱՒՈՐ ԴԷՊՔԵՐԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ինչպէս առանձին անհատների նոյնպէս և հաւաքական անձանց, այն է—գործարաններում ծառայողների, բանուորների և այլն՝ նուազեցրած վճարներով՝ չնորհիւ դիվիդենդի, որը վճարներից դուրս է հաշւում։

ՀՐԴԵՒԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ամեն տեսակ չարժական և անչարժ կայքերի (շինութիւնների, մեքենաների, ապրանքի, կահ-կարասիքի և այլն)։

ԱՊՐԱՆՔԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

գետային, ցամաքային և ծովային. նաւերի ապահովագրութիւն

Ապահովագրութիւն ընդունւում է Ս.-Պետերբուրգում (Большая Морская, соб. д. № 37.) Թիֆլիսում Սերգիեւսկի փողոց, № 6, և գանազան քաղաքների գործակալութիւններում։

Նոյնպէս կարելի է առանձ ապահովագրական տոմսակներ ժամանակ, երկաթուղով կամ չոգենաւով ճանապարհորդած ժամանակ, երկաթուղային կայարաններում և ծովամատոյցներում։

(669) 52—37

Дозв. цензурою Тифлисъ 28-го Мая 1897 г. Տպարան Ա. Մելիք-Ջահնազարեանցի Типогр. А.О.Меликъ-Шахназаріанца, Головинскій просп. домъ Рейгера